

Година
Младите
Можат

Здружение на граѓани Младите можат

+389 (02) 6130 709

info@youthcan.org.mk

<https://www.youthcan.org.mk/>

ул. Христо Смирненски бр. 11, 1000 Скопје

Konrad
Adenauer
Stiftung

Wilfried
Martens Centre
for European Studies

[ИСТРАЖУВАЊЕ]

Анализа на потребите на младите во општина Аеродром

Истражувач: Јасмина Михаиловска

февруари, 2015

Цел на истражувањето

Целта на истражувањето е да се идентификуваат главните потреби и предизвици кои ги засегаат младите на возраст од 15 – 29 години во општина Аеродром и тоа во различни области кои се во нивна надлежност според Законот за локална самоуправа (2002 година). Квалитативното истражување се спроведе во рамки на проектот “Формирање на локални младински совети” имплементиран од “Фондација Конрад Аденауер” во партнерство со “Младите Можат” и “Вилфрид Мартенс Центарот за Европски студии – Брисел.

Методологија

Беа спроведени две фокус групи на кои учествуваа вкупно 15 млади жители на општина Аеродром, на возраст од 15 – 29 години. Учесниците беа поделени во две групи, зависно од возраста. Првата група, која се оддржа на 23 јануари 2015 година, ја сочинуваа 10 учесници на возраст од 15-21 година, од кои 5 беа машки, а 5 женски. Најголем дел од нив, односно 7. Втората фокус група се оддржа на 24 јануари 2015 година и во неа учествуваа 7 млади луѓе на возраст од 21 – 29 години, од кои 4 беа машки, а 3 женски. Повеќе од половина од учесниците, односно 4, имаа искуство со младински иницијативи и младинска работа.

[ЗАКЛУЧОЦИ]

Младите од општина Аеродром со поделено мислење во однос на животот во Аеродром.

Младите на возраст од 15 до 29 се поделени во реакциите на прашањето како живеат во општината. Половина од нив спонтано изразуваат висок степен на задоволство, опишувајќи ја општината како најдобра во градот. Останата половина веднаш живеенето во општината го асоцира со загаденост. Ваквата поделеност е видлива и кај помладата и кај постарата група и кај машките и кај женските учесници.

→“Можеби најдобра општина“(женско, група од 21-29 год)

→“За разлика од другите се има“(машко, група од 15-21 год)

→“Воздухот е ужасен, поготово во Ново Лисиче, кај нас стварно не се дише...” (женско, група од 15-21 год)

Како асоцијации за општината се јавуваат Јане Сандански (поради именување на парк во општината, постоечката болница, статуа), кошаркарскиот клуб МЗТ и спортскиот дух на младите. Исто така парковите се силно асоцирани со општината. Младите, нивната “маалска” социјализација се дел од спомнатите асоцијации. Во контекст на маалскиот живот, мал дел од помладите учесници како асоцијација спомнуваат терминот “тренинг”.

Зелените површини и спортската ориентираност се како најпозитивни аспекти на општината. Недостатокот на културни и образовни центри главно е најслаба страна на општината.

Зелените површини кои се дел од општината се видени како најсилна страна на општината. Но и двете групи изразуваат загриженост дека со изградбата на нови станбени и деловни објекти се намалува зеленилото. Во однос на овој аспект учесниците од руралните делови од општината истакнуваат дека во тие делови не постојат зелени површини.

→“Во последно време сум многу загрижен за парковите, поради градење нови згради“ (машко група од 15-21 год)

Исто така во наброените силни страни на општината високо рангираат и спортот, навивачкиот дух, и врвните спортисти. Гледано низ призма на возраста, мал дел од помладите учесници навивачкиот дух го врзуваат со насилно однесување па оттука сметаат дека ова не е толку позитивна страна. Исто така помладите сметаат дека не постојат доволно терени за различни видови на спортови и салите најчесто не се достапни за младите.

→“... седат во маало, не искачаат на други места, зашто ќе се тепаат таму, па чекаат некој друг да им дојде во маало.. како гето“ (машко група од 15-21 год)

Како трета силна страна е истакната инфраструктурната поврзаност на општината со други општини, освен со Кисела Вода.

Генерално младите ја доживуваат општината како мирна и стабилна .

Тоа пак што главно и недостасува на општината се културно-образовни центри. Библиотеки, читални, кино сали и театри како места за дополнување на знаењата, естетски доживувања и социјална интеракција не постојат во општината. Без разлика на возраста младите се едногласни за ова прашање.

Како недостаток на општината се спомнува и пренатрупаноста со цркви. На местото на истите младите сметаат дека треба да има објекти кои се повеќе наменети за нив.

Општината се развива не земајќи ги предвид младите и нивните потреби.

Младите се согласни дека општината се развива. За нив развојот е видлив, но не целосно позитивен. Имено, се развива во поглед на урбанистичко менување, градење нови згради, цркви, деловни и трговски центри. Но истовремено не се планира доволно зелен простор за сите нови жители, не се земаат предвид младите со нивните потреби и интереси и не се планира паркинг просторот.

→“... меѓутоа од аспект на младите, мислам дека, се чувствувам како некако да тапка во место. Зошто го говорам ова, затоа што им големи недостатоци во аспект на културата. Да, се вложува во спортот и тоа многу ми се допаѓа, но некако културниот живот... нема иницијатива од страна на, да кажам, на самата општина, како локална власт, туку повеќе некако младите го прават тој социјален живот, ги прават дружењата....“ (машко, група од 21 до 29 години)

Развојот на општината го гледаат и во изградбата на трговскиот Капитол. Околу него и ТЦ Бисер сметаат дека има добар дух. Може да се забележат луѓе на сите возрасти. Сепак на сметка на овие два трговски се запуштени ТЦ Три Бисери и Скопјанка.

Учесниците од руралните делови пак, сметаат дека во овој дел нема голем развој и сеуште се соочуваат со дупки на улиците и недостиг на канализација.

Младите иако истакнуваат дека се доволно информирани за случувањата во општината, низ дискусијата се добива впечаток дека потребно е повеќе информирање.

Младите се запознаени со Општинскиот информатор, но дел од нив кажуваат дека најчесто не го читаат истиот. Од оние кои го читаат наведуваат дека често некои информации се повторуваат, а и информациите се за веќе направеното – не се пишува за идни проекти и не се бара вклучување на жителите преку информаторот. Иако некои информации се објавени во него, на терен не секогаш соодветствуваат работите – многу градби кои се започнати остануваат незавршени.

Младите најмногу се информираат од-човек-на-човек. Тие се запознаени со фејсбук профилите на градоначалникот и општината, како и со веб страната на општината.

Дел од нив за одредени настани се информирале преку билборди. Сепак се согласни дека треба поголемо информирање за настани во склоп на општината, давајќи ги за пример Мичуринските средби како настан кој треба да добие поголемо покровителство.

Дел од учесниците коментираат дека степенот на информираност зависи и од нивната (не)заинтересираност да се информираат за случувања во општината.

Повеќе искуства со обиди да се контактира со општината без да се добие повратна информација.

Голем број од учесниците во двете групи наведуваат примери како преку контакт информациите дадени на веб страната на општината и преку фејсбук профилот на општината пробале да стапат во контакт со истата, но не добиле никаков повратен одговор. Дел од нив пробувале и лично да носат писмени забелешки, но и ваквиот начин не довел до добивање одговор.

Кај учесниците се забележува и пад во мотивацијата да ја контактираат општината за било што, поради намалените очекувања дека ќе добијат одговор.

Помладите учесници не знаат за што е надлежна општината, додека пак постарите се донекаде запознаени.

Од аспект на надлежностите кои ги има локалната самоуправа во различни области, следните проблеми беа издвоени како приоритетни:

Урбанистичко планирање

Приоритет: планско градење на нови згради. Најголем број од учесниците сметаат дека во последните години во општината интензивно се гради без соодветно планирање на просторот.

Останати предизвици:

- Посветување повеќе внимание на урбанизирање на руралните делови од општината.

Животна средина

Приоритет: загаденост. Младите се согласни дека најголем проблем на општината е загаденоста од локалните фабрики. Тие истакнуваат дека навечер се гледа голем облак од чад кој некогаш има и специфичен мирис. Тие сметаат дека е ургентно да се стават филтри на фабриките, но изразуваат сомнеж дека тоа ќе се оствари.

Останати предизвици:

- Подигнување на свеста на населението за зачувување на животната средина со одредени кампањи и трибини

Комунални дејности

Приоритет: паркинг и зеленило. Учесниците постојано низ дискусијата нагласуваат дека со зголеменото градење станбени објекти се нарушува можноста за паркирање. Тие се жалат за непрописно паркирање по тротоари. Постојаното градење објекти е на сметка на зелени површини.

Останати предизвици:

- Подобро осветлување помеѓу зградите
- Средување на дупки на улиците
- Поставување канализација во рурални делови
- Редовно собирање отпад од руралните делови
- Поставување повеќе канти за отпад

Локален економски развој

Приоритет: бизнис инкубатори за млади претприемачи. Младите гледаат недостиг од иницијативност и поддршка од страна на општината за развој на локалната економија. Тие сметаат дека доколку им се даде можност, тие би биле многу отворени за пракса, волонтерство и отварање сопствени бизниси. Беше наведен пример каде еден од учесниците побарал од општината поддршка за развој на сопствен бизнис и не добил, па бизнисот бил отворен во друга општина. Младите имаат впечаток дека доколку општината нема добивка од тоа што би поддржала некого, таа воопшто не го прави тоа.

Култура

Приоритет: Театри и кино сали. Аеродром е доживеан како населба без културни центри. Учесниците на сите возрасти сметаат дека поради овој недостаток тие треба да одат со автобус или друг превоз до други општини за да можат да гледаат претстава, филм или било каков културен настан.

Останати предизвици:

- Треба поголема поддршка за Илинденскиот марш кој се одржува секоја година во општината
- Повеќе фестивали кои би нуделе во својата програма нешто од интерес на младите

Спорт и рекреација

Приоритет: Поголема достапност на постоечките терени и сали. Младите сметаат дека иако постојат сали и терени за спорт, истите не се доволно достапни за младите и од истите се прави бизнис.

И за оваа област има поделено мислење помеѓу младите во однос на тоа дали се задоволни од активностите кои општината ги превзема за промоција и развој на спортот и рекреацијата. Како останати предизвици беа споменати:

- Отварање нови сали и терени за различни видови спортови
- Изградба на д базен од затворен тип, со ниска цена, кој би работел во текот на целата година
- Стипендирање на спортисти
- Грижа за спортисти во пензија
- Одржување на терени/реконструкција
- Осветлување на терени

Социјална заштита и заштита на децата

Приоритет: градинки. Со зголемување на бројот на жители во општината, учесниците сметаат дека треба да се зголеми бројот и капацитетот на постоечките градинки.

Останати предизвици:

- Недостаток на центар за лица со посебни потреби
- Грижа и стипендирање на деца од посиромашни категории
- Специјализирани центри за едукација на деца

Образование

Приоритет: Библиотеки и читални. Најистакнувано од учесниците на сите возрасти беше недостатокот од библиотеки и читални. Младите бараат простор каде што ќе можат да добиваат литература, да поминуваат време читајќи/учејќи, да разменуваат идеи.

Останати предизвици:

- Отварање гимназија
- Квалитетен кадар во училишта
- Стипендирање во повеќе области на квалитетни ученици (на пример фолклорни игри, математика и друго)

Здравствена заштита

Приоритет: Повеќе амбулатни. Иако немаа многу размислувано претходно на оваа тема младите сметаат дека постоечката поликлиника Јане Сандански е со недостиг на амбуланти, нуди само матични лекари и нема доволно смени и кадар.

Останати предизвици:

- Отварање центар за скршеници
- Отварање Брза помош

Најприоритетно

Од дискусијата може да се забележи дека за младите во моментот е најприоритетно:

- (1) **Отварање библиотеки и читални, како и културни центри со кино сали и театри**
- (2) **Спречување на понатамошното непланско урбанизирање**
- (3) **Задржување и проширување на зелените површини**
- (4) **Кревање на спортскиот дух кај младите преку поголема достапност на терени и сали**
- (5) **Превземање на мерки со цел да се намали загаденоста, особено на воздухот**
- (6) **Отварање на департизиран младински локален клуб и вклучување на младите во креирањето на општински политики кои ги засегаат**

Младите од Општина Аеродром се со високо изразен позитивен став за иницијативата да се праша нивниот став околу ситуацијата во општината.

Тие сметаат дека општината би требала да отвори младински клубови каде што претставници одбрани од младите ќе ги застапуваат нивните ставови и потреби. Во ваквите клубови (кои сметаат дека треба да ги има повеќе и кои меѓусебно би комуницирале) младите би имале шанса волонтерски да се доближат и до работата на општината.

Сепак е изразен стравот дека ваквите клубови би биле под партиско влијание.

Начинот на комуницирање во овие клубови би бил преку дебати, фокус групи, обуки, едукативни програми. Клубовите би биле во комуникација со општината и преку нив навремено младите ќе може да бидат информирани за случувања во општината.

Дел од постарите учесници спомнуваат и можност за отворени денови во општината како начин младите да дојдат и да го изразат своето мислење.

Од фокус групите се добива впечаток дека младите се спремни за активно учество во разојот на општината.